

in Weert, waaraan na de reeds in dit artikel genoemde voor Nederweert nog is toe te voegen de groenling, *Chloris chloris chloris* (L.) en voor Budel (N.B.) de bosrietzanger, *Acrocephalus palustris* (Bechst.).

Op 1 Augustus 1953 zag ik n.l. te Dorplein/Budel, dat op een weipaal naast een korenveld een jonge koekoek zat, die door een bosrietzanger werd gevoerd. Deze zangvogel deed dit op de bekende manier, door op de rug van de koekoek neer te strijken en het voedsel zo in de ver opengesperde bek te stoppen. Daarna vloog de bosrietzanger weer haastig weg, het goudgele korenveld in, waar hij zich langs de stengels liet afzakken tot op de grond, om daar het nodige voedsel te vergaren. Toen kwam er echter een andere jonge koekoek aangevlogen, recht op de eerstbedoelde af, waardoor deze wegvloog naar een andere paal en diens plaats door de tweede werd ingenomen. Nauwelijks zat deze tweede daar of de bosrietzanger kwam weer met voedsel aanvliegen en wilde weer op de rug van de koekoek neerstrijken. Maar hij merkte onraad en streek met een korte draai voor de koekoek neer op de draad. Hij bekeek het geval nog eens terdege van alle kanten, kon echter blijkbaar geen zekerheid krijgen en wipte toen langs de draad met het voedsel in de bek naar de remplacant, die zich bukte en zo het aangeboden voedsel van de bosrietzanger overnam. Zo voerde dit zangvogeltje dus twee koekoeken. Het diertje verdween wederom om voedsel te zoeken. Inmiddels vloog de laatste koekoek weer weg. En toen de zangvogel spoedig daarna weer met voedsel terugkwam, ontdekte hij zijn eigen pleegkind en ging de fou-ragering weer normaal verder. Het voeren van twee koekoeken bleek dus wel een zeer incidenteel karakter te hebben gedragen.

Enige jaren geleden werd op de Belgisch-Limburgse grens onder Molenbeersel een koekoeksei in het nest van een tortelduif, *Streptopelia turtur turtur* (L.), gevonden. In de voormiddag had men een koekoek bij het nest aangetroffen, die echter bij nadering was weggevlogen. Toen men in de loop van de middag bij het legsel terugkeerde, had inmiddels een koekoek een ei in het nest gedeponneerd.

Dr Wolfgang Makatsch schrijft ten aanzien van dergelijke waardvogels in „Unser Kuckuck“ (Leipzig 1953): „Bis jetzt ist das Ei unseres Kuckucks in den Nestern von 125

Vogelarten gefunden worden. Darunter befindet sich jedoch eine Anzahl von Arten die als Pflegevögel gar nicht im Frage kommen, wie z.B. Hohltaube, Ringeltaube, Grünspecht, Elster u.a. Hier wird es sich um verlegte Eier handeln, oder der Kuckuck hat das Nest, wie beispielsweise einmal bei einem Zwergtaucher, nur als vorläufigen Ablageplatz gewählt, um sein Ei dann von hier in ein geeigneteres Nest zu tragen.“ Naumann is van mening dat dergelijke gevallen tot „uiterste legnood“ terug te voeren zijn. Weert, Mei 1954.

SPINNEN UIT LIMBURG III*)

door

P. CHRYSANTHUS o.f.m. Cap.

Gedurende het jaar 1953 werd de spinnen-collectie van het Natuurhistorisch Museum te Maastricht — vooral dank zij het ijverig verzamelen van Prof. H. Sanders te Roermond — weer met een aantal (32) soorten uitgebreid. Hiervan zijn er 18 nieuw voor de Limburgse fauna — aangegeven met een sterretje voor de naam —, één is nieuw voor de Nederlandse fauna. Het totale aantal soorten is hiermee gestegen tot 158, waarvan 48 nieuw voor Limburg.

Enkele gebruikte afkortingen:

- (Sa) = verzameld door Prof. H. Sanders, Roermond.
- (Mon) = verzameld door Br. Monulphus, Wellerlooi.
- (Olth) = verzameld door Drs G. H. Oltheten, Voorschoten.

a = algemeen, v = verbreid, z = zeldzaam.

Nogmaals betuig ik mijn hartelijke dank aan de PP. Dominicanen te Rijckholt en de Brs v. O. L. Vrouw van Zeven Smarten te Wellerlooi voor de genoten gastvrijheid.

THERIDIIDAE

- Theridium sisypium* (Cl.) ♀ s ad Heerlen 25-7-1952 (Olth), Arcen 6-6-1953 langs beek, ♀ Mheer 26-7-1953 (Olth) a
- Lithyphantes albomaculatus* (de Geer) jv Horn 18-4-1953 (Sa) v

LINYPHIIDAE

- Bathyphantes gracilis* (Blw.) ♀ Grevenbicht 25-8-1952, Bunde 29-8-1952, Broekhuizen 7-6-1953; ♂ Gronsveld 27-8-1953 (wegkant en bos) a
- * *Syedra innotabilis* (Cbr.) ♂ Broekhuizen 7-6-1953 wegwant z

- * *Leptyphantes mengei* Kulc. ♀ Watersley 26-8-1952 bos. F. n. sp.

MICRYPHANTIDAE

- Erigone dentipalpis* (Wid.) ♂ Wellerloo 20-9-1953 (Mon) a

- Dicymbium nigrum* (Blw.) ♂ Rijckholt 25-8-1953 wegkant v

ARANEIDAE

- * *Araneus adiantus* Wlk. ♀ Lerop 1-8-1953 (Sa) v

- * *Cyclosa conica* (Pallas) ♀ Arcen 6-6-1953 bos v

- Zygiella calophylla* (Wlk.) ♀ ♂ Wellerloo 20-9-1953 (Mon) v

TETRAGNATHIDAE

- * *Tetragnatha nigrita* Lendl jv Arcen 6-6-1953 langs beek v

LYCOSIDAE

- * *Lycosa nigriceps* Thor. ♀ Arcen 6-6-1953 tuin v

- * *L. hortensis* Thor. ♀ Epen 20-7-1953 (Olth) z

- * *L. agricola* Thor. ♂ Horn 20-5-1953 (Sa) z
L. monticola (Cl.) ♀ Boekoel 11-6-1953 (Sa) a

- * *Tarentula aculeata* (Cl.) ♀ Lerop 11-6-1953 (Sa) z

- T. cuneata* (Cl.) ♂ Odiliënberg 19-4-1953 (Sa) v

- Pirata piraticus* (Cl.) jv Arcen 12-4-1953 (Sa) a

CLUBIONIDAE

- * *Micaria formicaria* (Snd.) ♂ Melick 8-6-1953 (Sa) z

- * *M. fulgens* (Wlk.) ♀ Roggel 22-6-1953 (Sa) z

GNAPHOSIDAE

- * *Zelotes latreillei* (Simon) ♂ Arcen 14-4-1953 (Sa) z

- * *Z. longipes* L. Koch ♀ Horn 9-6-1953 (Sa) v

- * *Poecilochroa conspicua* (L. Koch) ♀ Horn 9-6-1953 (Sa); ♂ Lerop 19-5-1953 (Sa) v

SALTICIDAE

- Aelurillus v-insignitus* (Cl.) ♂, jv Horn 9-6-1953 (Sa) a

- * *Attulus cinereus* (Wstr.) ♀ Maastricht 22-7-1953 (Sa) v

- Euophrys frontalis* (Wlk.) ♂ Lerop 11-6-1953 (Sa) a

- Heliophanes cupreus* (Wlk.) ♀ ♂ Arcen 6-6-1953 (Sa) a

*) Vervolg op de lijsten in het Natuurh. Maandblad Jrg. 40 (1951), blz. 97 en Jrg. 42 (1953), blz. 87.

1953 tuin a

- Phlegra fasciata* (Hahn) ♂ Horn 20-5 en 9-6-1953 (Sa) z

ULOBORIDAE

- * *Uloborus walckenaeri* Latr. ♂ Melick 8-6-1953 (Sa) 2e vindplaats in Nederland.

DICTYNIDAE

- Dictyna latens* (Fabr.) ♀ Arcen 6-6-1953 langs beek z

- * *D. flavescens* (Wlk.) ♂ Broekhuizen 7-6-1953 wegkant v

- D. arundinacea* (L.) ♀ Melick 8-6-1953 (Sa) a

RECTIFICATIE.

In de IIe lijst werd opgegeven: *Dismodicus bifrons* Blw. ♀ Maastricht eind Aug. 1949 tuin F. n. sp.; dit moet zijn: *Dismodicus elevatus* (C. Koch) F. n. sp.

Centromerus silvaticus Blw. ♂ Haalen 3-11-1951 uit nest van *Formica rufa* (Sa) z; dit moet zijn: * *Centromerus prudens* (Cbr.) z

Voorschoten, April 1954.

BOEKBESPREKING.

In de serie *Insulinde*, Handleidingen voor de kennis van Indonesië, verscheen als nr VIII bij J. B. Wolters: *De Wonderen der Tropische Natuur*, iets over levensgemeenschappen en biotopen, geschreven door L. Coomans de Ruiter.

In vlot geschreven opstellen worden vele vertegenwoordigers van de Indonesische fauna, in Nederland veelal welbekend, behandeld in hun milieu.

Achtereenvolgens worden de volgende oecologische gebieden besproken: 1) Kleine voor de kust gelegen eilanden. 2) Stranden en rotsachtige kusten. 3) Vloedbossen, strandwallen en de Barringtonia-formatie. 4) Zoetwatermoerassen (rawah's). 5) Het merengebied en de grote rivieren. 6) Struikwildernissen en parklandschappen. 7) Het cultuurgebied: a. de grotere plaatsen; b. het platte land. 8) De secundaire bossen. 9) Het ongerepte woud. 10) Gebergte. 11) Alpine-zone.

Voor ieder, die belangstelt in dit wonderlijke gebied, en vooral voor hen, die erover moeten kunnen vertellen (onderwijzers, leraren, jeugdleiders) is dit boekje van grote waarde!

v. N.